

**ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ
ПІСЛЯРОДОВОЇ СУБІНВОЛЮЦІЇ МАТКИ У КОРІВ В УМОВАХ
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «АГРО-СОЮЗ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Корейба Л.В., к.вет.н, доцент

Спіцина Т.Л., к.вет.н., доцент

Голуб А.А., магістр

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

***Анотація.** Встановлено, що використання комплексної схеми лікування корів з використанням Естрофан, Окситоцин, Іхглюковіт, Гінобіотик, Интравіт та Е-селен сприяє скороченню терміну від отелення до запліднення, що в свою чергу веде до скорочення кількості днів неплідності та індексу заплідненості, а застосування Естрофану та Катозалу з метою профілактики післяродових ускладнень знизило частоту розвитку післяродової субінволюції матки*

***Ключові слова:** корови, післяродова субінволюція матки, Утеротон, Гінобіотик, Интравіт, масаж, Естрофан, Окситоцин. Іхглюковіт, Е-селен*

Постановка проблеми. Масовими захворюваннями у високопродуктивних корів є хвороби репродуктивних органів у післяродовому періоді. Найбільш розповсюдженим розладом матки у перші дні, і навіть години, після родів є післяродова гіпотонія або атонія. Враховуючи складний патогенез функціональних порушень при виникненні післяродових ускладнень в організмі тварин, що супроводжується значними змінами обміну речовин, нейрогуморальної регуляції та пригніченням

імунобіологічної системи захисту організму, актуальним є їх досконале вивчення і розробка лікувально-профілактичних і прогностичних методів, які б поряд із відновленням репродуктивної функції, дозволяли б заздалегідь виявляти корів, схильних до післяродових ускладнень.

Акушерська патологія родів і післяродового періоду реєструється у 10 – 90 % корів, що отелилися [1, 2, 6, 7].

Перед родами і в післяродовий період відбувається зниження резистентності і реактивності організму тварин, а негативний вплив екзогенних факторів; незадовільна годівля, утримання, експлуатація тварин призводить до порушення обмінних процесів внаслідок чого накопичуються недоокисленні продукти, що сприяє виникненню акушерських ускладнень [4, 5].

Терапія корів з післяродовими запальними захворюваннями і функціональними порушеннями матки повинна проводитись тільки з використанням комплексних схем лікування, які включають загальностимулюючу, патогенетичну, симптоматичну та етіотропну терапію [2, 6].

Деякі автори акцентують профілактику спрямовану на підвищення скоротливої функції матки шляхом профілактики розладів фолікуло-лютеогенезу застосуванням катозалу [4].

Проблема акушерської патології була і залишається актуальною через недостатнє її вивчення, що стримує розробку ефективних методів її діагностики лікування і профілактики.

Об'єкти та методика досліджень. Науково-виробничий дослід з вивчення ефективності комплексного лікування післяродової субінволюції матки у корів проводили в ПрАТ «Агро–Союз» Синельниківського району Дніпропетровської області.

Об'єктом досліджень слугували клінічно хворі корови голштинської породи чорно-рябої масті, в яких після отелення реєстрували субінволюцію матки.

Діагностика захворювання була комплексною і складалася із збору анамнезу, загального клінічного та внутрішнього ректального досліджень. При діагностиці післяродової субінволюції матки у корів звертали увагу на характер виділень із статевої щілини, ректально встановлювали топографію і стан матки.

Для проведення досліджень тварини вводилися і приписувалися в дослідні групи для проведення лікування через 5 – 7 діб після отелення, поступово, відразу ж після виявлення ознак захворювання.

Для лікування корів хворих на післяродову субінволюцію матки був проведений науково-виробничий дослід на 2-х групах корів. Так, було сформовано дві дослідні групи корів (по 5 тварин у кожній) хворих післяродовою субінволюцією матки з підгострим перебігом.

Лікування корів першої дослідної групи проводили за схемою впровадженою у господарстві, яка передбачала застосування утеротону, гінобіотика, інтравіту та масажу матки (табл. 1).

Таблиця 1.

**Схема лікування корів першої дослідної групи
(n=5)**

Препарат	Доба лікування, доза препарату								
	1	2	3	4	5	6.	вих.	7	8
Інтравіт, мл	15							15	
Утеротон внутрішньом'язово, мл.	10	10	10	-	-	10	-	10	10
Гінобіотик, г	2					2	-	-	-
Масаж матки	+	+	+	+	+	+			

У схемі лікування корів другої дослідної групи були застосовані естрофан, окситоцин, іхглюковіт, гінобіотик, Е-селен та інтравіт (табл. 2).

Таблиця 2.

**Схема лікування корів другої дослідної групи
(n=5)**

Препарат	Доба лікування, доза препарату								
	1	2	3	4	5	6	вих.	7	8
Естрофан, мл	2								
Окситоцин, мл	5	5	5	5	5				
Іхглюковіт у пара вагінальну клітковину, мл	15	-	20	-	25	-	-	20	-
Гінобіотик, г	2					2			
Е-селен, мл	15								
Інтравіт, мл	15							15	

Для профілактики післяродової субінволюції матки був проведений науково-виробничий дослід на 2-х групах корів (дослідна та контрольна).

Дослідній групі корів (10 тварин) після завершення стадії виведення плода внутрішньом'язово ін'єктували Естрофан та Катозал в дозі 2 та 25 мл відповідно.

Коровам контрольної групи (10 тварин) препаратів не застосовували.

Статистичну обробку отриманих результатів досліджень проводили методом варіаційної статистики.

Результати досліджень. За тваринами усіх дослідних та контрольної груп спостерігали під час родів і в післяродовому періоді. В день отелення реєстрували перебіг родів (патологічні роди та їх причину), потім на 5-7-у добу після отелення діагностували субінволюцію матки і післяродові ендометрити, визначали тривалість виділення лохий і завершення інволюції статевих органів.

В подальшому реєстрували дату прояву першої стадії збудження статевого циклу після отелення, кількість корів осеміненних в перший, другий і третій місяці після отелення.

Заплідненість корів визначали за результатами УЗД та ректального дослідження через 32 доби, 96 добу і на 220 добу після осіменіння.

При лікуванні корів хворих післяродовою субінволюцією матки ефективнішою виявилася схема лікування у корів другої дослідної групи яким ін'єктували Естрофан, Окситоцин. Іхглуковіт, Гінобіотик, Інтравіт та Е-селен.

Критерієм оцінки порівняльної ефективності вказаних схем слугував відсоток заплідненості тварин в першу охоту (табл. 3).

Таблиця 3.

Порівняльна ефективність комплексної та традиційної схем лікування післяродової субінволюції матки в залежності від заплідненості тварин в першу охоту

Групи тварин	С Е Р	Заплідненість						Р О О
		1-ша охота		2-а охота		3-я охота		
		п	%	п	%	п	%	
1 дослідна	5	2	40	2	40	1	20	3
2 дослідна	5	3	60	2	40	-		2

Отже, використання комплексної схеми лікування корів другої групи веде до скорочення терміну від отелення до запліднення, що в свою чергу веде до скорочення кількості днів неплідності та індексу заплідненості.

Установлено, що застосування Естрофану та Катозалу веде до зменшення частоти розвитку субінволюції матки та прискорює інволюційні процеси у статевих органах корів (табл. 4).

Таблиця 4.

**Ефективність Естрофану та Катозалу у профілактиці
післяродової субінволюції матки у корів**

Показники	Групи тварин	
	дослідна	контрольна
Строки завершення інволюції статевого апарату, днів	19,62±10,62*	25,75±18,61
Зареєстровано субінволюцію матки, тварин / %	1 (10%)	3 (30)

Дані таблиці 4 свідчать про те, що застосування Естрофану в дозі 2 мл та Катозалу в дозі 25 мл після виведення плода сприяє завершенню інволюції статевого апарату на 19 добу після отелення у корів. Післяродова субінволюція матки зареєстрована в однієї корови дослідної групи, що складає 10% і у трьох тварин контрольної групи (30%).

Висновки.

1. Патологія післяродового періоду в умовах молочно – товарної ферми приватного акціонерного підприємства «Агро-союз» має значне поширення і складає 33,8% серед усього маточного поголів'я тварин.

2. Серед патології післяродового періоду у корів має місце субінволюція матки, яка виникає на тлі незначного порушення обміну речовин і патологічних родів.

3. Використання комплексної схеми лікування корів з використанням Естрофан, Окситоцин, Іхглюковіт, Гінобіотик, Інтравіт та Е-селен сприяє скороченню терміну від отелення до запліднення, що в свою чергу веде до скорочення кількості днів неплідності та індексу заплідненості.

4. Застосування Естрофану та Катозалу з метою профілактики післяродових ускладнень знизило частоту розвитку післяродової субінволюції матки у корів.

Список літератури

1. Батраков А.Я. Профилактика болезней матки у коров и в послеродовой период. / А.Я. Батраков, В.Н Виденин, А.Ю. Шумский // Актуальные проблемы ветеринарного акушерства и репродукции животных: Материалы международной научно-практической конференции, посвященной 75-летию со дня рождения и 50-летию научно-практической деятельности доктора ветеринарных наук, профессора Г. Ф. Медведева. – Горки: БГСХА, 2013. – С. 384 – 388.

2. Нежданов А.Г. Болезни органов размножения у крупного рогатого скота в свете современных достижений репродуктивной эндокринологии и патобиохимии /А.Г. Нежданов // Сб. науч. трудов ведущих ученых России, СНГ и др. стран: Современные проблемы диагностики, лечения и профилактики инфекционных болезней животных и птиц. – Екатеринбург, 2008. – С.350-363.

3. Смирнова Е.В. Эффективность фармакопрофилактики родовых и послеродовых заболеваний у коров в зависимости от их этологической индивидуальности. / Е.В. Смирнова //Актуальные проблемы ветеринарного акушерства и репродукции животных: Материалы международной научно-практической конференции, посвященной 75-летию со дня рождения и 50-летию научно-практической деятельности доктора ветеринарных наук, профессора Г. Ф. Медведева. – Горки: БГСХА, 2013. – С. 252 – 258.

4. Харута Г., Ордін Ю., Івасенко Б. Патогенез затримання посліду, субінволюції, ендометриту у корів та їх профілактика //Ветеринарна медийина України, 1997. – №10. – С. 20–21.

5. Хомин С.П. Етіопатогенез і значення акушерської патології в етіології неплідності корів /С.П.Хомин //Науковий вісник Львівської державної академії ветеринарної медицини ім. С.З.Гжицького. – 2003. – Т. 4., вип. 5. – С.222 – 225.

6. Чирков В.А. Атония и гипотония матки у коров. (Способ и средства лечения) // Ветеринария. – 1985. – №8. – С.53 – 56.

7. Шабунин С.В. Болезни органов размножения у животных как локальное проявление полиорганной патологии /С.В. Шабунин, А.Г. Нежданов //Современные проблемы ветеринарного обеспечения репродуктивного здоровья животных. Мат. Междунар. науч.-практ. конф., посв. 100-летию со дня рождения профессора В.А. Акатова. - Воронеж, 2009.-С 6-8.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ ПІСЛЯРОДОВОЇ СУБІНВОЛЮЦІЇ МАТКИ У КОРІВ В УМОВАХ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «АГРО-СОЮЗ» ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Корейба Л.В., к.вет.н, доцент

Спіцина Т.Л., к.вет.н., доцент

Голуб А.А., магістр

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

Анотація. Встановлено, що використання комплексної схеми лікування корів з використанням Естрофан, Окситоцин, Іхглюковіт, Гінобіотик, Интравіт та Е-селен сприяє скороченню терміну від отелення до запліднення, що в свою чергу веде до скорочення кількості днів неплідності та індексу заплідненості, а застосування Естрофану та Катозалу з метою профілактики післяродових ускладнень знизило частоту розвитку післяродової субінволюції матки

Эффективность лечения и профилактики послеродовой субинволюции матки у коров в условиях частого акционерного предприятия «АГРО-СОЮЗ» Днепропетровской области

Корейба Л.В., к.вет.н, доцент

Спицына Т.Л., к.вет.н., доцент

Голуб А.А., магистр

Днепропетровский Государственный аграрно – экономический университет

Аннотация. Установлено, что использование комплексной схемы лечения коров с использованием Эстрофана, Окситоцина, Ихглюковита, Гинобиотика, Интравита и Е- селена способствует сокращению термина от отела до оплодотворения, что в свою очередь ведет к сокращению количества дней бесплодия, индекса оплодотворения, а применение Эстрофана и Катозала с целью профилактики послеродовых осложнений снизило частоту развития послеродовой субинволюции матки.

Ключевые слова: коровы, послеродовая субинволюция матки, Утеротон, Гинобиотик, Интравит, массаж, Эстрофан, Окситоцин. Ихглюковит, Е-селен

Efficiency of treatment and prophylaxis subinvolution postpartum uterus in cows from company " Agro-Soyuz " Dnipropetrovsk region.

Koreyba L.V., c. vet. sc. , associate professor

Spitsyna T.L., c. vet. sc. , associate professor

Golub A.A ., magistr

Dnepropetrovsk state agrarian - ekonomik university

Summary. Found that the use of complex treatment regimens treatment of cows,using a Estrofana, Oxytocin, Ihglyukovita, Ginobiotika, Intravita and E - selenium helps to reduce the term from calving to conception, which in turn leads to a reduction in the number of days infertility, fertilization index, and the use and

Estrofana, Catozala for the prevention of obstetric complications has reduced the incidence of postpartum uterine subinvolution.

Keywords: cows, subinvolution postpartum uterine Uteroton, Hinobiotyk, Intravit, massage, Estrogen, Oxytocin, Ihglukovit, E - selenium